

متن پرسش

بسمه تعالی با سلام خدمت استاد عزیز: طلبه پایه نهم هستم چند وقتی است دنبال نوشتن مقاله ای در باب تبیین چیستی قوای نفس ناطقه بودم که به روایتی از امیر المومنین علیه السلام برخوردم که در جواب سوال کمیل (معرفت نفس) فرمودند: نفس چهار مرتبه دارد نامیه نباتیه، حسیه حیوانیه، ناطقه قدسیه، کلیه الهیه، برای هر نفس پنج قوه و دو اثر نقل می کنند، قوای نفس ناطقه را اینطور ذکر می کنند: علم، فکر، ذکر، حلم، نباهه. می خواستم کمی درباره این پنج قوه نفس ناطقه (علم، فکر، ذکر، حلم، نباهه) توضیح و راهنمایی بفرمایید و اینکه چرا فقط این پنج تا را بعنوان قوای نفس ناطقه نقل فرمودند؟ علت اینکه در باب معرفت نفس این نوع خاص تقسیم بندی از نظر حکما کمتر مطرح شده، چیست؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: حکما بیشتر به جنبه وجودی نفس ناطقه نظر دارند ولی در روایات مثل روایت فوق، نظر به حالات نفس ناطقه می شود و هر مرتبه از نفس ناطقه، یک نفس به حساب می آید. مثل آن که مرتبه نمو آن را، نفس نامیه و مرتبه احساس آن را، نفس حیوانیه و مرتبه فطری آن را، قدسیه و مرتبه عقلانی آن را، کلیه می گویند. و مبتنی بر این تقسیم بندی، متذکر قوای آن می شوند. موفق باشید